

Forurensning - Avløp - Høring av søknad om ny utslippstillatelse - Groos Avløpsanlegg med tilhørende tettbebyggelse - Grimstad kommune

Bakgrunn

Gjeldende utslippstillatelse for utslipp fra Groos avløpsanlegg i Grimstad kommune er fra 2012. Statsforvalteren i Agder har bedt Grimstad kommune om å utarbeide søknad om ny utslippstillatelse for å oppdatere tillatelsens vilkår i samsvar med dagens regelverk forventninger til drift av avløpsanlegg fra større tettbebyggelser.

Grimstad kommune sendte den 10. februar 2025 inn en søknad om ny utslippstillatelse for et nytt avløpsanlegg planlagt i Bjønnheia. Arbeidet med endelig avklaring omkring dette anlegget har dratt ut i tid, som følge av at Lillesand og Grimstad kommuner vurderer et fremtidig felles avløpsanlegg for de to tettbebyggelsene. Grimstad kommune har derfor bedt om at Statsforvalteren setter arbeidet med den innsendte søknaden fra 2025 på pause.

I påvente av endelige avklaringer om denne prosessen, har Statsforvalteren orientert Grimstad kommune om at vi vil revidere den eksisterende tillatelsen for Groos avløpsanlegg med hjemmel i forurensningsloven § 18 tredje ledd. Denne paragrafen åpner for at Statsforvalteren kan trekke tilbake eller endre tillatelser eldre enn ti år. I tillegg til å orientere om dette i møte med kommunen den 26. mai, sendte Statsforvalteren den 25. juni forhåndsvarsel om dette til Grimstad kommune. Vi har ikke mottatt merknader til varselet.

Informasjon om utslippstillatelse for avløpsrenseanlegg

Utslipp av avløpsvann reguleres gjennom forurensningsforskriften del 4 Avløp, kapittel 11 til 15b.

For avløpsrenseanlegg med utslipp av kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelse med samlet utslipp større enn eller lik 2000 personekvivalenter (pe) til ferskvann eller elvemunning, eller større enn

10 000 pe til sjø gjelder kapittel 14, jf. § 14-1. Det følger av forskriften § 14-3 at det er Statsforvalteren som er forurensningsmyndighet etter kapittel 14.

Statsforvalteren fatter vedtak om utslippstillatelse i medhold av kapittel 14 og fører tilsyn med at den ansvarlige for avløpsanlegget følger gjeldende lover og tillatelser truffet i medhold av lov.

Forurensningsmyndigheten kan gi tillatelse til utslipp med hjemmel i forurensningsloven § 11 og knytter vilkår til tillatelsen i henhold til forurensningsloven § 16. Forurensningsforskriften kapittel 14 gir en oversikt over hvilke minimumskrav som gjelder for avløpsanleggene, jf. §§ 14-5 til 14-14. Kommunen kan søke om strengere krav enn forskriftens minstekrav. Statsforvalteren kan også velge å fastsette strengere krav enn minstekravene i forskriften, dersom det av forurensningsmessige hensyn er nødvendig - jf. forurensningsloven § 11 jf. § 16, eller endringen ikke medfører urimelige merkostnader for den ansvarlige for utslippet. Dette forholdet er drøftet med Grimstad kommune.

Om søknaden

Statsforvalteren vil legge til grunn den informasjonen om tettbebyggelsen og de tekniske anleggene Grimstad kommune har sendt inn som søknadsgrunnlag for et helt nytt anlegg. Vi mener denne informasjonen omkring dagens anlegg og belastning er tilfredsstillende i henhold til kravene for hva en søknad skal inneholde, jf. forurensningsforskriften § 36-2. Et renseanleggs fysiske plassering vil kun i mindre grad være relevant for fastsettelse av vilkår i tillatelsen.

Søknadens omsøkte ramme for anleggets størrelse vil vi imidlertid ikke kunne legge til grunn for endringen av dagens tillatelse på Groos avløpsanlegg, siden dette anlegget har en lavere dimensjonerende kapasitet enn omtalt i søknadspapirene for et nytt anlegg i Bjønneheia. Grimstad kommune har med bistand fra Driftsassistansen i austre Agder og Telemark tidligere gjennomført beregninger av anleggets kapasitet. Vi legger konklusjonen fra denne utredningen til grunn for tillatelsens ramme.

I rapporten levert av Sweco, datert 8. august 2023, er anleggets dimensjonerende kapasitet for BOF 30 950 pe (BOF₅), men Sweco viser samtidig til at kommunen kan øke kapasiteten 25-35% ved å gjennomføre tiltak i renseanlegget. Det er per september 2026 ikke gjennomført tiltak for å øke kapasiteten ved dagens anlegg på Groos.

Kommunene søker om utslippskrav tilsvarende forurensningsforskriftens føringer i § 14-6, jf. § 14-2 første ledd. Dette omfatter rensekrav for BOF₅, KOF_{Cr} og P_{tot} som vist i tabellen under.

Tabell 1: Omsøkte grenseverdier i utslipp av kommunalt avløpsvann.

Kontrollparameter	Mg/l	Rensegrad %
Fosfor (P _{tot})	Ikke krav	90 (årsmiddel)
BOF ₅	25	70
KOF _{Cr}	125	75

Statsforvalteren vil etter endt høringsperiode utforme en ny utslippstillatelse som omhandler generelle vilkår samt bestemmelser knyttet til både transportsystem og selve renseanlegget. Vi vurderer ikke at endringen av dagens utslippstillatelse vil medføre endrede eller økte utslipp. En ny tillatelse vil ha vilkår som tydeligere presiserer krav til dokumentasjon og systematisk arbeid ved avløpsdriften, i samsvar med hva som forventes av avløpsanlegg som håndterer avløpsvann fra større tettbebyggelser.

Høring

I henhold til forurensningsforskriften § 36-5 skal forurensningsmyndigheten sørge for at det gis anledning til å avgi uttalelse før vedtak treffes. Informasjon om søknaden sendes derfor ut til berørte organer og myndigheter. Vi vil også kunngjøre høringen i Grimstad Adressetidende, slik at andre personer med interesse for saken får anledning til å sende inn merknader.

Statsforvalteren legger ut søknaden med tilhørende vedlegg på høring frem til 23. oktober 2026. Vi vil legge ut sakens dokumenter på Statsforvalterens hjemmeside, <https://www.statsforvalteren.no/nb/agder/Horinger/>.

Ta kontakt med Statsforvalterens miljøvernavdeling dersom du ønsker søknaden tilsendt.

Du kan sende eventuelle merknader til søknaden til Statsforvalteren i Agder, postboks 504 Stoa, 4804 Arendal, eller på e-post til sfagpost@statsforvalteren.no. Merk oversendelsen med saksnummer 2016/1288.